

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR
DEVELOPING THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS
OF SECONDARY EDUCATION LEVEL IN LUMPHUN AND PA-YAO PROVINCES.

เลขที่.....
เลขทะเบียน..... 027920
วัน เดือน ปี..... 12 มิ.ย. 2538

โดย

นางสาวรัชนิกร ดอนไสว

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นางสาวรัชนิกร ดอนไสว

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHER'S NEEDS FOR
DEVELOPING THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS
OF SECONDARY EDUCATION LEVEL IN LUMPHUN AND PA-YAO PROVINCES.

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาถึงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดลำพูนและ
จังหวัดพะเยา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อนำมา
เป็นแนวคิดของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยได้ผ่าน
การทดสอบโดย ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา และครู-อาจารย์โรงเรียนสามเสน
วิทยาลัย ประชากรที่ศึกษาคือครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา
จังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา จำนวน 82 คน ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถาม
ถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลำพูนจำนวน 39 ชุด และส่งแบบสอบถามถึงผู้
ำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา จำนวน 43 ชุด รวมทั้งหมด 82 ชุด ได้รับ
แบบสอบถามคืนจากจังหวัดลำพูน 23 ชุดและจากจังหวัดพะเยา 22 ชุด รวม 45
ชุด คิดเป็นร้อยละ 54.78

จากการศึกษาของสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-35 ปี นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และส่วนใหญ่จะสมรสแล้ว มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วุฒิ คบ. เกษตรศาสตร์ โดยมีประสบการณ์ด้านการสอน 11-15 ปี มีหน้าที่นอกเหนือจากการสอนคือเป็นครูประจำชั้น โดยมีจำนวนคาบสอน 16-20 คาบ/สัปดาห์ วิชาที่สอนส่วนใหญ่เป็นวิชาด้านพืช โดยสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากที่สุดซึ่งมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 61 คนขึ้นไป

ในรอบ 3 ปีการศึกษา ครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่ได้สอนวิชาทางด้านพืช ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยสอนซ้ำวิชาเดิม และยังได้ไปสอนวิชาอื่นด้วย เนื่องจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นมีไม่เพียงพอ มีจำนวนคาบสอนโดยเฉลี่ย 21-25 คาบ/สัปดาห์ มีจำนวนคาบสอนที่เหมาะสมคือ 16-20 คาบ/สัปดาห์ ซึ่งทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเป็นคาบสอนที่มากที่สุด และน้อยที่สุดในรอบ 3 ปีการศึกษาด้วย

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่เคยฝึกอบรมด้านการสอนและด้านการเกษตรมาแล้วโดยเฉพาะในเรื่องการทำแผนการสอน และเกษตรธรรมชาติ ซึ่งการอบรมครั้งล่าสุดยังไม่ถึง 1 ปี

การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร โรงเรียนส่วนใหญ่ได้กำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนขึ้นมาแล้วให้นักเรียนเลือกเรียนโดยเสรี ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีความตั้งใจแต่ไม่มากนัก จำนวนนักเรียนในกลุ่มของวิชาเกษตรมีประมาณ 21-30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีขนาดเหมาะสมดีแล้ว แต่ในกลุ่มซึ่งต้องมีการปฏิบัติด้วยควรมีจำนวนนักเรียนไม่เกินกลุ่มละ 20 คน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานสำหรับวิชาเกษตรโดยเฉพาะ โดยมีพื้นที่สำหรับวิชาทางด้านพืชมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่มีพื้นที่น้อยกว่า 1 ไร่ แต่ในกรณีที่โรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ ครู-อาจารย์ ก็แก้ปัญหาโดยให้นักเรียนไปปฏิบัติงานที่บ้านแล้วครูออกไปนิเทศ การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ การเตรียมการสอนโดยการทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ การจัดซื้อวัสดุฝึก ส่วนใหญ่จะทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน ประเภทของสื่อที่มีการใช้มากที่สุดคือ ของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จริงเนื่องจากจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติจริงอยู่แล้ว

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะปรับปรุงตนเอง . เกี่ยวกับการเรียนการสอน ในด้านความรู้และทักษะทางการเกษตร ครู-อาจารย์ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมทั้งทางด้านการสอนและความรู้ทางการเกษตร ทั้งในด้านการใช้และการผลิตสื่อการสอน ด้านการจัดสวน และด้านการปลูกและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับอีกทั้งยังต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในการพูด ส่วนใหญ่ยังต้องการศึกษาต่อเพิ่มเติม ในระดับปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตรอีกด้วยครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ต้องการให้โรงเรียนจัดห้องเรียนสำหรับวิชาเกษตรโดยเฉพาะไม่ปะปนกับวิชาอื่น สำหรับสื่อและอุปกรณ์ที่ต้องการมากที่สุด คือของจริง ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุน ด้านงบประมาณให้หมวดเกษตรมากขึ้นกว่าเดิม และต้องการให้ศึกษานิเทศก์ได้ส่งเสริมเรื่องการอบรมการดูงานแก่ครูเกษตรมากขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่จะไม่มีสถานที่ปฏิบัติงาน การกำหนดเนื้อหารายวิชาไม่มีปัญหา แต่ในการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรจะมีปัญหาเช่นเดียวกับเรื่องการใช้สื่อและอุปกรณ์คือ มีไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจในวิชาเกษตรของนักเรียน โดยรวมมีดังนี้

1. สภาพของท้องถิ่น
2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน

3. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง

4. นักเรียนรุ่นก่อน ๆ

5. ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา เรื่องสื่อและอุปกรณ์คือ ทางโรงเรียนควรจัดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์ให้พอเพียงแก่ความต้องการที่จะใช้ ส่วนข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา คือครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ควรได้รับการอบรม สัมมนามากขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาการสอนของตนให้ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลงด้วยดีจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะ ดร.นพคุณ ศิริวรรณอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาติดตามแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการทำปัญหาพิเศษ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ต่อการทำปัญหาพิเศษให้ลุล่วงไปด้วยดีเรียบร้อย ผู้จัดทำปัญหาพิเศษขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลำพูนและผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา และคณะที่ได้ดำเนินการรับ-ส่งและประสานงานกับครู-อาจารย์ผู้สอนเกษตรในสังกัดให้กรอกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยาที่กรุณากรอกแบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ คุณปริเยศ สิทธิสรวง ที่เอื้อเฟื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการพิมพ์ และขอขอบคุณ คุณปริญญา ศรีสารคาม ที่กรุณาจัดพิมพ์รูปเล่มจนสำเร็จด้วยดี

คุณประโยชน์ใดๆที่เกิดจากปัญหาพิเศษเล่มนี้ ขอมอบให้แต่ บิดา-มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน

รัชนิกร ดอนไสว

6 มีนาคม 2538

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ.....	ก-ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 ค่านิยมศัพท์.....	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร.....	6
2.1 ความหมายของการศึกษา.....	6
2.2 ความหมายของการศึกษาเกษตร.....	6
2.3 จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับต่าง ๆ	7
2.4 ปรัชญาการศึกษาเกษตร.....	7
2.5 วัตถุประสงค์ของการศึกษาเกษตร.....	8
2.6 นโยบายการจัดการศึกษาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา..	8
2.7 ปัญหาในการจัดการศึกษาเกษตร.....	9
2.8 การพัฒนาคุณภาพของครู-อาจารย์เกษตร.....	11
2.9 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	14
3.1 ประชากร.....	14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2	การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	15
3.3	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	15
3.3.1	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	15
3.3.2	วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม.....	16
3.3.3	การทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test).....	16
3.3.4	วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถามและ.....	16
	เก็บรวบรวม	
3.3.5	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน.....	17
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	18
4.1	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
4.2	ผลการวิจัย.....	19
	ผลการวิจัยตอนที่ 1.....	19
	ผลการวิจัยตอนที่ 2.1.....	34
	ผลการวิจัยตอนที่ 2.2.....	44
	ผลการวิจัยตอนที่ 3.1.....	56
	ผลการวิจัยตอนที่ 3.2.....	67
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	73
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	73
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....		79
ภาคผนวก.....		82

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 19

2. แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร..... 34

3. แสดงความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร..... 44

4. แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.. 56

5. แสดงสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน..... 61

6. แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ..... 67

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตรรัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะเร่งพัฒนาการเกษตรให้มีความก้าวหน้า และเพื่อเป็นการสนองนโยบายนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดหลักสูตรการสอนวิชาเกษตรขึ้นในทุกๆระดับการศึกษาและโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาระดับกลางที่มุ่งพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียน อันจะเป็นการเตรียมคนไปสู่อาชีพต่างๆ ซึ่งวัตถุประสงค์เฉพาะของวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาได้ระบุไว้ว่า

1. เพื่อสำรวจความสนใจ ความถนัดทางเกษตรสาขาต่างๆ
2. เพื่อให้ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นทางการเกษตร
3. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดและตัดสินใจในการดำเนินงานอย่างมีเหตุผล
4. เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการจัดการผลิตและธุรกิจต่างๆทางการเกษตร จนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการประกอบอาชีพหรือหารายได้ระหว่างการศึกษา
5. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำงานร่วมกันฝึกการเป็นผู้นำและรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533:454-455)

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าวิชาเกษตรกรรมเป็นวิชาที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะผู้เรียนในหลายๆด้าน แต่ในด้านการจัดการเรียนการสอนจริงๆแล้วการสอนวิชาเกษตรยังประสบปัญหาอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเกษตรในระดับมัศวิทยาน้อยลงทุกปี หรือเรื่องความไม่เข้าใจของผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างถูกต้อง และปัญหาเกี่ยวกับตัวครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเอง ซึ่งครูอาจารย์ผู้สอนถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้นักเรียนสนใจหรือเรียนในวิชาเกษตร ซึ่งในบางโรงเรียนครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรไม่ใช่ผู้จบการศึกษาด้านเกษตรโดยตรง และยังมีปัญหาอีกหลายประการ ดังปรากฏในผลการศึกษาของภิรมย์ ศรีเพชร, 2527 (อ้างโดยทิฆัมพร 2536 หน้า 1)

1. ครูขาดความรู้เฉพาะในด้านนั้น
2. ขาดงบประมาณและเครื่องมืออุปกรณ์
3. มีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เพียงพอ
4. โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการสอนวิชากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ทำให้ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร

จากเหตุผลต่างๆดังที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังเป็นปัญหามีอุปสรรคมากมาย อย่างไรก็ตามปัญหาอุปสรรคต่างๆเหล่านั้นย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพของท้องที่ และลักษณะของชุมชน ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดความแตกต่างกันในด้านความต้องการในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนด้วย สำหรับวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษามาก่อน จึงเห็นสมควรจัดให้มีการศึกษาและวิจัยในเรื่องดังกล่าว เพื่อจะได้นำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในท้องถิ่นดังกล่าวให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอน และการจัดการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา
 2. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับ
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา

3. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา จำนวน 82 คน ซึ่งเป็นครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจากจังหวัดลำพูน 39 คน และจังหวัดพะเยา 43 คน ประจำอยู่โรงเรียนต่างๆดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ: เขตการศึกษา 8, 2536)

โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพะเยา จำนวน 17 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนขุนควรวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
2. โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	3 คน
3. โรงเรียนปงพัฒนาวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
4. โรงเรียนปงรัชดาภิเษก	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
5. โรงเรียนง่าเมืองวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
6. โรงเรียนถ้ำบ่อนวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
7. โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	3 คน
8. โรงเรียนเชียงม่วนวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
9. โรงเรียนฝายกวางวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
10. โรงเรียนภูซางวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
11. โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	3 คน
12. โรงเรียนพญาลอวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
13. โรงเรียนจุนวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	6 คน
14. โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์	มีครูสอนวิชาเกษตร	4 คน
15. โรงเรียนพากกวีานวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	3 คน
16. โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	7 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. โรงเรียนดงเจนวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
จังหวัดพะเยามีครูสอนวิชาเกษตรทั้งหมด		43 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำพูน จำนวน 15 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนธีรกานต์บ้านโฮ้ง	มีครูสอนวิชาเกษตร	4 คน
2. โรงเรียนบ้านโฮ้งรัตนวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
3. โรงเรียนป่าซาง	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
4. โรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ลำพูน	มีครูสอนวิชาเกษตร	4 คน
5. โรงเรียนวชิรป่าซาง	มีครูสอนวิชาเกษตร	3 คน
6. โรงเรียนน้ำดิบวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
7. โรงเรียนท่าขุมเงินวิทยาคาร	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
8. โรงเรียนแม่ท่าวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
9. โรงเรียนแม่ตื่นวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
10. โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
11. โรงเรียนทุ่งหัวช้างวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	4 คน
12. โรงเรียนป่าตาลบ้านธิพิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	1 คน
13. โรงเรียนบ้านแป้นวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	3 คน
14. โรงเรียนอุโมงค์วิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	2 คน
15. โรงเรียนจักรคำคณาทร	มีครูสอนวิชาเกษตร	7 คน
จังหวัดลำพูนมีครูสอนวิชาเกษตรทั้งหมด		39 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบปัญหาและอุปสรรคในด้านการสอนและการจัดการสอนของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและพะเยา
2. ทราบถึงความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา
3. ได้ทราบลักษณะทั่วไปของการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในฐานะที่มีหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการเกษตร ได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา .เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

1.5 คำนิยามศัพท์

"โรงเรียน" หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดลำพูนและพะเยา

"ครู-อาจารย์" หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา

"วิชาเกษตรกรรม" หมายถึง วิชาที่จัดอยู่ในประเภทกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาถึงกระบวนการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รู้จักวิถีการผลิตพืชและสัตว์ให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์มากที่สุด

"การเรียนการสอน" หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรและประมวลการสอนรวมทั้งการจัดตัวบุคคลในการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

"ความต้องการ" หมายถึง การแสดงออกซึ่งความปรารถนาที่จะเป็นเจ้าของหรือเพื่อที่จะใช้ประโยชน์จากวัสดุสิ่งของนั้น

"การพัฒนา" หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า การเปลี่ยนแปลงต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบเอกสารประกอบการวิจัยครั้งนี้ ได้ประมวลความรู้ ความคิด เห็นและข้อมูลของบุคคลต่างๆที่ทำการวิจัยผ่านมาแล้ว โดยได้มีการตีพิมพ์หรือจัด บันทึกลงไว้ เพื่อเป็นข้อสนับสนุนหรือเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของผู้วิจัยในเรื่องนี้ การศึกษาค้นคว้าในเอกสารต่างๆพอที่จะกล่าวได้ดังนี้

2.1 ความหมายของการศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาไว้หลายท่าน เช่น นิยม ศรีนพรัตน์ (2525:73-76) การศึกษาเป็นกระบวนการที่มนุษย์ใฝ่ฝันแสวงหาความรู้ ความ เข้าใจในเรื่องหรือสิ่งต่างๆมาใส่ตัว เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดเวลาตลอด ชีวิต ทำให้ชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงไปหลายทาง โดยจุดมุ่งหมายให้เกิดผลในทาง ดีงามให้มนุษย์สามารถใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ต่างๆนั้นปรับปรุง ชีวิตความเป็นอยู่รวมทั้งแนวความรู้สึกรักนึกคิดให้อยู่กันในสังคมด้วยความสำ เร็จและมีมีความสุข มุ่งงานทำได้โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น

สุโท เจริญสุข (2515:7) เห็นว่าการศึกษาเป็นกระบวนการใหญ่ที่จะพัฒนาความ สามารถของบุคคลแต่ละคนให้ดียิ่งขึ้นพร้อมกับให้ได้มาซึ่งความรู้ความสามารถใหม่ๆ และเชื่อมโยงระหว่างความรู้ที่เรียนแล้วกับความสามารถที่จะนำความรู้ไปใช้จริงๆ ช่วยให้คนสามารถคิดเพื่อตัวของเขาเองได้ก่อเกิดเป็นความกล้าคิด กล้าทำ กล้า ริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองที่ช่วยให้คนคิดและทำในสิ่งที่ควรทำ

2.2 ความหมายของการศึกษาเกษตร

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย (2527:22-23) กล่าวว่า การศึกษา เป็นตัวการสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนทั่วไป เกษตรกรในฐานะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เป็นมนุษย์มีหน้าที่ในการทำมาหาเลี้ยงชีพ ทำการเกษตร และปรารถนาที่จะทำให้อาชีพนั้นได้มีความเจริญก้าวหน้า ย่อมต้องหาทางเรียนรู้ พัฒนาความสามารถในเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับการเกษตร อันจะทำให้การเกษตรกับการศึกษามีความสัมพันธ์กันมากขึ้น ซึ่งความหมายของการเกษตร คือ เป็นการพัฒนาให้บุคคลมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ต่างๆทางด้านการเกษตรในด้านการผลิต การแปรรูป และจัดจำหน่าย ทั้งนี้โดยที่บุคคลผู้นั้นสามารถที่จะนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้ไปถ่ายทอดต่อยังบุคคลอื่นๆที่สนใจได้ ในแบบเป็นทางการโดยอยู่ในระบบโรงเรียน หรือแบบไม่เป็นทางการในระบบนอกโรงเรียน

2.3 จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับต่างๆ

เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับต่างๆ พินัส หินนาคินทร์ (2521: 65-70) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานและให้สามารถคงสภาพอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ มีความสามารถประกอบอาชีพตามสมควรแก่วัยและสามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัยตามความต้องการ ความสนใจและความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลมีความเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่สังคม

3. การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความเจริญงอกงามของสติปัญญา และความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการมุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับนักวิชาการอาชีพขั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศและพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคลสังคมและประเทศชาติ

2.4 ปรัชญาการศึกษาเกษตร

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย (2527 : 30-34) อ้างโดย วิจิตร ศรีสุอาน ปรัชญาการศึกษาเกษตร คือ หลักการและแนวทางที่จะนำไปใช้ในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดการศึกษาเกษตรในระดับต่างๆ ในการจัดการศึกษาเกษตรจะมีความแตกต่างกับการจัดการศึกษาแบบทั่วไป ทั้งนี้เพราะการจัดการเกษตรนั้นนอกจากจะเกี่ยวข้องกับคนแล้วยังเกี่ยวข้องกับการผลิตหรือปฏิบัติการกับสิ่งมีชีวิตอื่นๆ เช่นพืชและสัตว์ ซึ่งมีความเจริญเติบโตเปลี่ยนแปลงตลอดจนมีความอ่อนไหวต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และทรัพย์สิน อุดมสินได้ประมวลปรัชญาที่นักการศึกษาเกษตรกำหนดขึ้นและใช้กันแพร่หลาย ทั้งต่างประเทศและในประเทศมีดังนี้

1. การจัดการศึกษาเกษตรยึดหลัก "การเรียนรู้โดยกระทำจริง" เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น
2. โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการทางการเกษตรของชุมชน
3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในการจัดการศึกษาเกษตร
4. การศึกษาเกษตรเป็นการศึกษาระบบต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้โดยสม่ำเสมอไม่มีที่สิ้นสุด
5. วิชาทางการเกษตรและแนวปฏิบัติต้องทันสมัยอยู่เสมอ

2.5 วัตถุประสงค์ของการศึกษาเกษตร

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย (2527 : 76-79) วัตถุประสงค์ของการศึกษาเกษตรคือ การผลิตบุคคลให้มีความรู้ที่จะไปประกอบอาชีพสำคัญๆ 4 ทางคือ

1. ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพในการออกไปประกอบอาชีพเกษตรอิสระ
2. เพื่อช่วยสร้างครู-อาจารย์ นักวิชาการสาขาเกษตรให้มีจำนวนมากขึ้น
3. เป็นนักวิจัยค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมหรือสิ่งของเครื่องใช้เพื่อที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น
4. ช่วยผลิตบุคลากรให้ทำหน้าที่บริหารความรู้หรือทำการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ทางเกษตรแก่เกษตรกรให้มีมากขึ้นเพื่อสนองความต้องการทั้งของรัฐและเอกชน

2.6 นโยบายการจัดการศึกษาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา

พรปรัชญา ติละศิริ (2530 : 130-133) ได้กล่าวถึงนโยบายการจัดการศึกษาว่า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำออกเผยแพร่ได้
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาว่า กระทรวงศึกษาธิการได้สร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 โดยให้ความสำคัญแก่วิชาอาชีพและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกวิชาต่างๆตามความสนใจและความถนัดมากขึ้น โดยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ วิชาการงานมีงานเกษตรเป็นงานหลัก และวิชาชีพเป็นรายวิชาตามปกติ และรายวิชาอาชีพเพิ่มเติมซึ่งเป็นรายวิชาอาชีพ ต่อมักต้องถื่น สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลายมีวิชาพื้นฐานอาชีพสาขาเกษตรกรรมเป็นวิชาเลือกของกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาอาชีพซึ่งเป็นวิชาเลือกตามแผนการเรียน โดยใช้รายวิชาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2524 นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังมีนโยบายให้ออกไปศึกษาหาความรู้จากแหล่ง วิทยาการสถานประกอบการหรือสถานประกอบการวิชาชีพอิสระ แล้วสามารถโอน ผลการเรียนจากนอกสถานศึกษาได้อีกด้วยตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถาน ประกอบอาชีพอิสระในระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2523 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2526

2.7 ปัญหาในการจัดการศึกษาเกษตร

สมมาศ ศรีนพคุณ (2518:173) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาวิชาเกษตรกรรมของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบปัญหาดังนี้

1. โรงเรียนขาดเครื่องมือุปกรณ์และไม่มีอาคารเกษตรโดยเฉพาะเพื่อใช้ในการสอนและเก็บรักษาเครื่องมือ
2. มีพื้นที่สำหรับทำแปลงฝึกงานเกษตรน้อย
3. ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ
4. จำนวนนักเรียนแต่ละชั้นมีมากเกินไป ทำให้การสอนภาคปฏิบัติไม่ได้ผล
5. ผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมพิเศษประกอบการเรียนของวิชาเกษตรเท่าที่ควร

ก่าจิต เกลี้ยงจันทร์ (2522:89) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาเกษตรว่ามีข้อบกพร่องหลายประการคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ปรัชญาและนโยบายในการจัดการศึกษาด้านเกษตรกรรมไม่ชัดเจน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการเรียนการสอนคลุมเครือไปด้วย
2. การสอนวิชาเกษตรไม่สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงในสังคมทั้งนี้เพราะสถานศึกษาแต่ละแห่งมีเนื้อที่จำกัด ฉะนั้นการฝึกปฏิบัติจึงไม่อาจทำให้สมจริงได้ทำให้นักเรียนไม่สามารถออกไปแก้ปัญหาได้จึงขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ประชาชนขาดความมั่นใจในคุณภาพของโรงเรียนจึงไม่นิยมให้เด็กตนเรียนด้านวิชาชีพ

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย (2527:343-348) ได้สรุปปัญหาในการจัดการศึกษาเกษตรไว้ 3 ทางคือ

1. ปัญหาด้านหลักสูตรและวิธีการสอน
 - 1.1 หลักสูตรขาดความต่อเนื่อง
 - 1.2 ผู้จัดทำหลักสูตรขาดความรู้ในการจัดทำ
 - 1.3 หลักสูตรขาดการแนะนำด้านการใช้
 - 1.4 วิธีการสอนมิได้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความสามารถทางเกษตร
- 1.5 ครูเกษตรขาดการฝึกอบรมระหว่างประจำการ
- 1.6 ปัญหาเรื่องเพศของครูเกษตร
2. ปัญหาครูเกษตร
 - 2.1 ปัญหาเกิดจากสถาบันการผลิตครูเกษตร
 - 2.2 ครูเกษตรขาดความรู้ความสามารถจริงทางเกษตร
 - 2.3 ครูเกษตรขาดความรักและศรัทธาในอาชีพ
3. ปัญหาด้านผู้เรียน
 - 3.1 ผู้เรียนขาดความศรัทธาต่อวิชาเกษตร
 - 3.2 ผู้เรียนไม่คิดประกอบอาชีพเกษตร
 - 3.3 ผู้เรียนมุ่งรับราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8 การพัฒนาคุณภาพของครู-อาจารย์เกษตร

ครู-อาจารย์เกษตรจะต้องมีความรู้และทักษะต่างๆในด้านการเกษตร บางครั้งครู-อาจารย์คนหนึ่งต้องรับผิดชอบหลายวิชา ทำให้ขาดความชำนาญในเรื่องที่ตนไม่ถนัด ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความรู้และทักษะเพิ่มเติมในสิ่งที่ขาดอยู่จะได้นำความรู้ไปสอน

น้อย ศิริโชติ (2524:6-8) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับหน่วยงานต่างๆที่จะต้องบริหารงานด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่างให้แก่หน่วยงานได้ดีซึ่งสอดคล้องกับการทำงาน

เสนาะ ดิเยาว์ (2522:112) ได้ให้ความเห็นว่า การฝึกอบรมเป็นทางที่จะทำให้ผู้รับการอบรมได้รับความรู้ใหม่ๆ ได้ความชำนาญในการปฏิบัติมากขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา มีทัศนคติที่จะปรับปรุงงาน เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น

2.9 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจ (2525:180-181) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6 ได้สรุปว่า

1. ครู-อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างไม่ทั่วถึง หนังสือหลักสูตรยังไม่เพียงพอกับจำนวนครู ทำให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมให้ความเห็นว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอนปานกลาง แสดงว่าผู้บริหารยังไม่เข้าใจหลักสูตร

3. การจัดการเรียนการสอนเกิดจากการขาดแคลนบุคลากรในการสอนวิชาเกษตรกรรม ครู-อาจารย์ผู้สอนต้องรับผิดชอบการสอนวิชาเกษตรกรรมและวิชาอื่นๆ

4. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร มีวุฒิปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรน้อย ส่วนใหญ่อุปริญญาหรือเทียบเท่า นอกนั้นเป็นวุฒิอื่นๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

5. พื้นที่ที่ให้นักเรียนฝึกงานเกษตรด้านพืชมากกว่าด้านสัตว์ อาจเป็นเฉพาะครูจบเกษตรทางด้านพืชมากกว่าด้านสัตว์ และมีสภาพพื้นที่ของโรงเรียนเหมาะแก่การเพาะปลูก

ทิพย์วรรณ สนะพันธ์ (2531:162) ได้ศึกษาถึงสภาพวิธีการสอนวิชาเกษตรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย แล้วให้นักเรียนจด ได้เสนอแนะว่า เป็นวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมนักเพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิตซึ่งนักเรียนได้มีโอกาสได้เห็นจากการปฏิบัติของจริง ทำให้การเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น

ปัญญา พิงกริม (2527 บทคัดย่อ) ได้เสนอผลการวิจัยลักษณะของครูเกษตรตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่าครูเกษตรควรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ต่างๆให้นักเรียนเข้าใจเป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาเกษตรอย่างแท้จริงและบุคลิกภาพเหมาะสมจะเป็นครูเกษตร

ทิฆัมพร ท่องนาค (2536 บทคัดย่อ) เสนอผลการวิจัยเรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 2 ว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีความต้องการมากที่สุดที่จะให้โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรไปรับการศึกษาต่อ/อบรม/สัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้พัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

จิตร ทวีพงษ์ (2536:47) ได้เสนอผลการวิจัยเรื่องความต้องการด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีความต้องการดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนควรจัดให้สัมพันธ์กับสภาพของท้องถิ่น เช่น จัดให้มีการเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติคู่กัน จัดให้มีพื้นที่การเกษตรคือ การเลี้ยงปลา เพราะดินไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกพืช
2. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนวิชาเกษตรเกี่ยวกับความรู้ภาคทฤษฎีการเกษตร
3. ความต้องการให้มีการจัดสัมมนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
4. ความต้องการให้สถาบันหรือมหาวิทยาลัยส่งนักศึกษาฝึกสอนไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของตน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา จำนวน 82 คน ซึ่งเป็นครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรจากจังหวัดลำพูน 39 คน และจังหวัดพะเยา 43 คน ประจำอยู่โรงเรียนต่างๆดังนี้

โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำพูน จำนวน 15 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนธรรมาภรณ์บ้านโฮ่ง	มีครูสอนวิชาเกษตร	4	คน
2. โรงเรียนบ้านโฮ่งรัตนวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
3. โรงเรียนป่าซาง	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
4. โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ลำพูน	มีครูสอนวิชาเกษตร	4	คน
5. โรงเรียนนวิธิรป่าซาง	มีครูสอนวิชาเกษตร	3	คน
6. โรงเรียนน้ำดิบวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
7. โรงเรียนทาจุมเงินวิทยาคาร	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
8. โรงเรียนแม่ท่าวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
9. โรงเรียนแม่ต๋นวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
10. โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
11. โรงเรียนทุ่งหัวช้างวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	4	คน
12. โรงเรียนป่าตาลบ้านธิพิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
13. โรงเรียนบ้านแป้นวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	3	คน
14. โรงเรียนอุโมงค์วิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
15. โรงเรียนจักรคำคณาทร	มีครูสอนวิชาเกษตร	7	คน

จังหวัดลำพูนมีครูสอนวิชาเกษตรทั้งหมด 39 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพะเยา จำนวน 17 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนขุนควรวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
2. โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	3	คน
3. โรงเรียนปงพัฒนาวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
4. โรงเรียนปงรัชดาภิเษก	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
5. โรงเรียนงำเมืองวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
6. โรงเรียนถ้ำปิ่นวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
7. โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	3	คน
8. โรงเรียนเชียงม่วนวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
9. โรงเรียนฝายกว่างวิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
10. โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	3	คน
11. โรงเรียนภูซางวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
12. โรงเรียนพญาลอวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	1	คน
13. โรงเรียนจุนวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	6	คน
14. โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์	มีครูสอนวิชาเกษตร	4	คน
15. โรงเรียนพากแก้ววิทยา	มีครูสอนวิชาเกษตร	3	คน
16. โรงเรียนพะเยาพิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	7	คน
17. โรงเรียนดงเจนวิทยาคม	มีครูสอนวิชาเกษตร	2	คน
จังหวัดพะเยามีครูสอนวิชาเกษตรทั้งหมด		43	คน

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อยคือ 82 คน จึงไม่ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 หมด 46 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามมีทั้งแบบปลายปิด (CLOSED FORM) และ

แบบปลายเปิด (OPENED FORM) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตัวแปร เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส เป็นต้น

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 เป็นการสำรวจสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาเกษตร

2.2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอน วิชาเกษตร

ตอนที่ 3 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

3.1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการ เรียนการสอนวิชาเกษตร

3.2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป ของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร

3.3.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็นตอนๆตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความคิดเห็นของตนเองและเป็น คำตอบชนิดเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางตรงตามวัตถุประสงค์

3.3.3 การทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test)

การทำวิจัยครั้งนี้แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านการทดสอบโดยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา และครู-อาจารย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

3.3.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรที่ทำการวิจัย ได้แก่ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยาโดยผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความอนุเคราะห์ต่อผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลำพูน และผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพะเยา ในการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่างๆในจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา

2. การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน โดยขอความอนุเคราะห์ต่อสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเป็นผู้เก็บรวบรวมให้ และส่งแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ มาถึง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.3.5 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจาก 2 จังหวัด ดังนี้ จังหวัดลำพูนได้รับแบบสอบถามคืน 23 ชุดจากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 39 ชุด คิดเป็นร้อยละ 58.97 และได้รับแบบสอบถามคืนจากจังหวัดพะเยาจำนวน 22 ชุด จากที่ส่งไป 40 ชุด คิดเป็นร้อยละ 51.16 รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนเท่ากับ 45 ชุดจากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 82 ชุด คิดเป็นร้อยละ 54.87 และจำนวนแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนจำนวน 37 ชุด คิดเป็นร้อยละ 45.12

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการรวมเข้าตารางข้อมูลดิบและนำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ของข้อมูลโดยการขีดรอยคะแนน
2. นำข้อมูลที่ได้หาค่าร้อยละโดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลการวิจัยดังนี้

จากการวิจัยครั้งนี้ ได้สำรวจข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำพูน และจังหวัดพะเยาที่กรมสามัญศึกษา มีทั้งหมด 32 โรงเรียน ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 82 ชุด โดยส่งแบบสอบถามไปยังจังหวัดลำพูน 39 ชุด ได้รับคืน 23 ชุด คิดเป็นร้อยละ 58.97 และส่งแบบสอบถามไปยังจังหวัดพะเยา 43 ชุด ได้รับคืน 22 ชุด คิดเป็นร้อยละ 51.16 รวมทั้งหมดที่ได้รับแบบสอบถามคืน 45 ชุด คิดเป็นร้อยละ 54.87 และจำนวนแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนจำนวน 37 ชุดคิดเป็นร้อยละ 45.12 จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	19	82.60	19	86.36	38	84.44
หญิง	4	17.39	3	13.63	7	15.55
อายุ(ปี)						
26-30	2	8.96	3	9.09	5	11.11
31-35	6	26.08	12	54.54	18	40.00
36-40	9	39.13	5	22.72	14	31.11
41-45	3	13.04	1	4.54	4	8.88
46-50	2	8.69	0	0.00	2	4.44
51-55	0	0.00	1	4.54	1	2.22
56-60	1	4.43	0	0.00	1	2.22
ศาสนา						
พุทธ	23	100.00	22	100.00	45	100.00
สถานภาพสมรส						
โสด	2	8.96	3	13.63	5	11.11
สมรส	20	86.95	19	86.36	39	86.66
หย่าร้าง	1	4.43	0	0.00	1	2.22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
อายุราชการ(ปี)						
1 - 5	0	0.00	1	4.45	1	2.22
6 - 10	2	8.69	8	36.36	10	22.22
11- 15	10	43.47	10	45.45	20	44.44
16- 20	8	34.78	2	9.09	10	22.22
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	1	4.43	1	4.54	2	4.44
ระดับการศึกษา						
อนุปริญญา	2	8.69	2	9.09	4	8.88
ปริญญาตรี	21	91.30	19	86.36	40	88.88
ปริญญาโท	0	0.00	1	4.34	1	2.22
วุฒิการศึกษา/สาขาเอก						
-อนุปริญญา						
ปวส. เกษตรทั่วไป	(0)		(1)		(1)	
ปวส. พืชกรรม	(0)		(1)		(1)	
พ.ม. เกษตรทั่วไป	(1)		(0)		(1)	
ปม. ก. เกษตรทั่วไป	(1)		(0)		(1)	
-ปริญญาตรี						
ค.บ. เกษตรศาสตร์	(13)		(4)		(17)	
วท.บ. เกษตรศาสตร์	(1)		(3)		(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1(ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
วิชาเกษตร						
-สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา	2	8.69	0	0.00	2	4.44
-สอนมาแล้ว 1-5 ปี	0	0.00	2	9.09	2	4.44
-สอนมาแล้ว 6-10 ปี	3	13.00	8	36.36	11	24.44
-สอนมาแล้ว 11-15 ปี	9	39.13	9	40.90	18	40.00
-สอนมาแล้ว 16-20 ปี	6	26.08	2	9.09	8	17.77
-สอนมาแล้ว 21-25 ปี	2	8.69	0	0.00	2	4.44
-สอนมาแล้ว 26-30 ปี	0	0.00	1	4.54	1	2.22
-มากกว่า 31 ปีขึ้นไป	1	4.34	0	0.00	1	2.22
หน้าที่อื่นๆนอกเหนือจากการสอน						
-ครูประจำชั้น	(20)		(14)		(34)	
-ฝ่ายกิจกรรม	(0)		(10)		(10)	
-ฝ่ายอาคารสถานที่	(5)		(4)		(9)	
-ฝ่ายบริการ	(3)		(4)		(7)	
-ฝ่ายปกครอง	(1)		(5)		(6)	
-หัวหน้าหมวด	(3)		(1)		(4)	
-ฝ่ายพัสดุ	(2)		(2)		(4)	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-ฝ่ายวิชาการ	(2)		(2)		(4)	
-แนะแนว	(2)		(1)		(3)	
-ฝ่ายธุรการ	(1)		(1)		(2)	
จำนวนคาบสอน/สัปดาห์ (คาบ)						
11-15	12	50.00	1	4.54	13	28.88
16-20	7	29.16	16	72.72	23	51.11
21-25	3	16.66	3	13.63	6	13.33
26-30	4	4.16	2	9.09	6	13.33
วิชาที่สอน						
-วิชาทางด้านพีช	(41)		(43)		(84)	
-วิชาทางด้านสัตว์	(11)		(8)		(19)	
-วิชาทางด้านประมง	(0)		(4)		(4)	
-วิชาทางด้านอื่นๆ	(40)		(36)		(76)	
ระดับชั้นที่สอน						
ม.1	(21)		(23)		(44)	
ม.2	(21)		(21)		(42)	
ม.3	(26)		(27)		(53)	
ม.4	(21)		(13)		(34)	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
ม.5	(10)		(12)		(22)	
ม.6	(7)		(5)		(12)	
จำนวนนักเรียนที่สอน(คน)						
1 - 10	(3)		(2)		(5)	
11- 20	(15)		(6)		(21)	
21- 30	(18)		(23)		(41)	
31- 40	(17)		(17)		(34)	
41- 50	(16)		(11)		(27)	
51- 60	(4)		(2)		(6)	
61 คนขึ้นไป	(22)		(24)		(46)	
วิชาที่สอนในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยไม่รวมกับภาคเรียนนี้						
-วิชาทางด้านพืช	(39)		(27)		(66)	
-วิชาทางด้านสัตว์	(10)		(7)		(17)	
-วิชาทางด้านประมง	(3)		(1)		(4)	
-วิชาทางด้านอื่นๆ	(34)		(24)		(58)	
ระดับชั้นที่สอนในรอบ 3 ปีการศึกษา						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
ม.1	(23)		(20)		(43)	
ม.2	(26)		(15)		(41)	
ม.3	(21)		(11)		(32)	
ม.4	(21)		(10)		(31)	
ม.5	(14)		(5)		(19)	
ม.6	(11)		(9)		(20)	
การสอนซ้ำรายวิชาเดิม						
* ซ้ำ	21	91.30	21	95.45	42	93.33
* ไม่ซ้ำ	2	8.69	1	4.54	3	6.66
เหตุผลในการสอนวิชาสอน วิชาอื่น นอกเหนือจากวิชา เกษตร						
-จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่ พอ	19	82.60	12	54.54	31	68.88
-มีความสามารถในการ สอนวิชานั้นเป็นอย่างดี	1	4.34	3	13.63	4	8.88
-โรงเรียนเปิดสอนวิชา- เกษตรน้อย	0	0.00	2	9.09	2	4.44
-มีครูเกษตรหลายคน	2	8.69	5	22.72	7	15.55

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-ไม่ได้สอนวิชาอื่น	1	4.34	3	13.63	4	8.88
จำนวนคาบสอนโดยเฉลี่ย- ในรอบ 3 ปีการศึกษา (คาบ/สัปดาห์)						
1 - 5	1	4.34	0	0.00	1	2.22
11-15	6	23.08	2	9.09	8	17.77
16-20	13	56.52	2	9.09	15	33.33
21-25	3	13.04	18	81.81	21	46.66
จำนวนคาบสอน/สัปดาห์ที่- สอนมากที่สุดในรอบ 3 ปี- การศึกษา (คาบ/สัปดาห์)						
1 - 5	1	4.34	1	4.54	2	4.44
16-20	11	47.82	12	54.54	23	51.11
21-25	8	34.78	3	13.63	11	24.44
26-30	3	13.04	6	27.27	9	20.00
จำนวนคาบสอน/สัปดาห์ที่- สอนน้อยที่สุดในรอบ 3 ปี- การศึกษา (คาบ/สัปดาห์)						
1 - 5	2	8.69	1	4.54	3	6.66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
6 -10	2	8.69	2	9.09	4	8.88
16-20	19	82.60	19	86.36	38	84.44
ความเหมาะสมของจำนวน คาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์						
-เหมาะสมแล้ว	18	78.26	11	50.00	29	64.44
-ค่อนข้างมาก	4	17.39	7	31.81	7	15.55
-มากเกินไป	1	4.34	4	18.18	5	11.11
จำนวนคาบสอนที่เหมาะสม ที่สุด ที่จะสามารถทำงาน- ได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
(คาบ)						
1 - 5	0	0.00	1	4.54	1	2.22
11-15	4	17.39	1	4.54	5	11.11
16-20	19	82.60	20	90.90	39	86.66
การฝึกอบรมด้านการสอน						
* ไม่เคย	9	47.36	8	36.36	17	37.77
* เคย	14	52.63	14	63.63	28	62.66
-การทำแผนการสอน	(4)		(10)		(14)	
-เทคนิคการสอน	(2)		(3)		(5)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-การพัฒนาหลักสูตร	(1)		(1)		(2)	
-ศิลปะและดนตรีของพื้นที่เมือง	(1)		(0)		(1)	
-การขยายพันธุ์พืช	(1)		(0)		(1)	
-การจัดสวน	(1)		(0)		(1)	
-การเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์	(1)		(0)		(1)	
-การสอนเกษตรระดับมัธยมศึกษา	(1)		(0)		(1)	
-การสอนเกษตรแผนใหม่	(1)		(0)		(1)	
-วิชาโครงการ	(1)		(0)		(1)	
-ระฆังชาน	(0)		(1)		(1)	
-แสงเทียน	(0)		(1)		(1)	
-การผลิตสื่อ	(0)		(1)		(1)	
-เทคนิคการเพาะเห็ด	(0)		(1)		(1)	
การอบรมด้านการเกษตร						
* ไม่เคย	7	15.55	8	36.36	15	33.33
* เคย	16	40.00	14	63.63	30	66.67
-เกษตรธรรมชาติ	(3)		(2)		(5)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-การจัดสวน	(4)		(0)		(4)	
-การขยายพันธุ์พืช	(3)		(0)		(3)	
-การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	(1)		(2)		(3)	
-การทำการเกษตรแบบผสมผสาน	(1)		(1)		(2)	
-การจัดการเรียนสอนวิชาเกษตร	(1)		(1)		(2)	
-ประมงหมู่บ้าน	(1)		(1)		(2)	
-ไม้ดอกเพื่อการค้า	(1)		(1)		(2)	
-การทำไม้ตัดไม้กระ-	(1)		(1)		(2)	
-การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	(1)		(1)		(2)	
-การทำสวนน้ำตก	(1)		(1)		(2)	
-การผลิตเชื้อเห็ดและการเพาะเห็ด	(0)		(1)		(1)	
-การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการเกษตร	(0)		(1)		(1)	
-การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์การเพาะพันธุ์	(0)		(1)		(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตเห็นไปไซ้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
การอบรมครั้งสุดท้าย						
ไม่ถึง 1 ปี	(3)		(5)		(8)	
1 ปี	(2)		(5)		(7)	
2 ปี	(2)		(2)		(4)	
3 ปี	(1)		(1)		(2)	
4 ปี	(1)		(0)		(1)	
5 ปี	(1)		(0)		(1)	
เกินกว่า 5 ปี	(6)		(1)		(7)	

หมายเหตุ : ตัวเลขที่อยู่ใน () คือ จำนวนความถี่

ตารางที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ สรุปรวมพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา จำนวน 45 คน ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยคิดเป็นร้อยละ 84.44 และ 15.55 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 1)

อายุ ครู-อาจารย์ผู้สอนเกษตรส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี รองลงมา มีอายุอยู่ระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 และ 31.11 ตามลำดับ แต่ในจังหวัดลำพูนครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ระหว่าง 36-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 39.13 ซึ่งเมื่อนำมาสรุปรวมแล้วจะไปอยู่อันดับที่สอง (ดังตารางที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาสนา พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทั้งในจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยานับถือศาสนาพุทธทั้งหมด

สถานภาพสมรส ส่วนใหญ่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจะมีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 86.66 และพบน้อยที่สุด คือ ครู-อาจารย์ที่อยู่ในสภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 2.22 (ดังตารางที่ 1)

อายุราชการ ส่วนใหญ่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี รองลงมา มีอายุราชการ 6-10 ปีโดยคิดเป็นร้อยละ 44.44 (ดังตารางที่ 1)

ระดับการศึกษา/วุฒิการศึกษา/สาขาวิชาเอก พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วุฒิ ค.บ. เกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 37.77 รองลงมาคือ วุฒิ วท.บ. เกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 8.88 ส่วนผู้ที่จบปริญญาโทพบน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 2.22 ส่วนวุฒิที่ไม่พบเลยคือวุฒิ คอ.บ. (ดังตารางที่ 1)

ประสบการณ์ด้านการสอนวิชาเกษตร พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ด้านการสอนวิชาเกษตร ระหว่าง 11-15 ปี รองลงมา มีประสบการณ์ 6-10 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 40.00 และ 24.44 ตามลำดับ(ดังตารางที่ 1)

หน้าที่นอกเหนือจากการสอน ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีหน้าที่นอกเหนือจากการสอนคือ ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น รองลงมาคือ ฝ่ายกิจกรรม คิดเป็นความถี่ 34 และ 10 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 1)

จำนวนคาบสอน/สัปดาห์ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรโดยรวมมีจำนวนคาบสอนอยู่ระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 51.11 รองลงมาอยู่ระหว่าง 11-15 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 28.88 แต่ครู-อาจารย์ในจังหวัดลำพูนมีจำนวนคาบสอนอยู่ระหว่าง 11-15 คาบ/สัปดาห์มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 50.00 (ดังตารางที่ 1)

วิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ พบว่าครู-อาจารย์ส่วนใหญ่สอนวิชาทางด้านพืชมากที่สุด คิดเป็นความถี่ 84 รองลงมาคือ วิชาทางด้านอื่นๆ ส่วนวิชาที่สอนน้อยที่สุดคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาทางด้านประมง โดยคิดเป็นความถี่ 76 และ 4 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 1) ระดับชั้นที่สอน/จำนวนนักเรียน พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่จะสอนมากกว่า 1 ชั้นเรียน จากตารางจะเห็นว่า ครู-อาจารย์จะสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากที่สุด และจำนวนนักเรียนที่สอนมีมากกว่า 61 คนขึ้นไป (ดังตารางที่ 1)

วิชาที่สอนในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยไม่รวมกับภาคเรียนนี้พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจะมีวิชาที่สอนมากกว่า 2 วิชา และวิชาที่สอนส่วนใหญ่ คือ วิชาทางด้านพืช คิดเป็นความถี่ 66 รองลงมาคือ วิชาทางด้านอื่นๆ โดยมีความถี่ 58 (ดังตารางที่ 1)

ระดับชั้นที่สอนในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยไม่รวมกับภาคเรียนนี้ พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่จะสอนมากกว่า 1 ชั้นเรียน โดยจะสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด คิดเป็นความถี่ 43 แต่ในจังหวัดลำพูน ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จะสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 มากที่สุด โดยมีความถี่เท่ากับ 26 (ดังตารางที่ 1)

การสอนซ้ำวิชาเดิม พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรร้อยละ 93.33 สอนซ้ำวิชาเดิม และอีกร้อยละ 6.66 เป็นครู-อาจารย์ที่ไม่ได้สอนซ้ำวิชาเดิม (ดังตารางที่ 1)

การสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตร ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการไปสอนวิชาอื่นว่า เนื่องจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่เพียงพอ รองลงมาคือ มีครูเกษตรหลายคน โดยคิดเป็นร้อยละ 68.88 และ 15.55 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 1)

จำนวนคาบ/สัปดาห์โดยเฉลี่ย / จำนวนคาบที่สอนมากที่สุด / จำนวนคาบที่สอนน้อยที่สุด ในรอบ 3 ปีการศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ย ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทำการสอน 21-25 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 46.66 ส่วนจำนวนคาบสอนที่มากและน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือ 16-20 คาบ/สัปดาห์ โดยคิดเป็นร้อยละ 51.11 และ 84.44 ตามลำดับ และพบว่าจำนวนคาบสอน/สัปดาห์นั้น มีความเหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 64.44 (ดังตารางที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อคำถามที่ว่า ครูเกษตรควรจะมีจำนวนคาบสอน/สัปดาห์เท่าใดจึงจะปฏิบัติงานได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุด พบว่าครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จะต้องทำการสอน 16-20 คาบ/สัปดาห์ จึงจะสามารถปฏิบัติงานให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด (ดังตารางที่ 1)

การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอน พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ร้อยละ 62.22 เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอน โดยส่วนมากจะเคยฝึกอบรมด้านการทำแผนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือเรื่อง เทคนิคการสอน ส่วนผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 37.77 (ดังตารางที่ 1)

การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ร้อยละ 66.67 เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร โดยเฉพาะในเรื่อง เกษตรกรรมชาติ รองลงมาคือเรื่อง การจัดสวน ส่วนผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 33.33 (ดังตารางที่ 1)

การอบรมครั้งสุดท้าย ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ผ่านการอบรมครั้งสุดท้ายไม่ถึง 1 ปี คิดเป็นความถี่เท่ากับ 8 แต่ในจังหวัดลำพูน ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ผ่านการอบรมครั้งสุดท้ายเกินกว่า 5 ปีมาแล้วโดยคิดเป็นความถี่เท่ากับ 7 (ดังตารางที่ 1)

ตอนที่ 2.1 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 2 แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
การคัดเลือกนักเรียนให้- เรียนวิชาเกษตรโรงเรียน ดำเนินการโดย						
-โรงเรียนกำหนดราย- ที่จะเปิดสอนแล้วให้นัก- เรียนเลือก	(20)		(16)		(36)	
-โรงเรียนกำหนดราย- วิชาและแบ่งนักเรียน- ตามความเหมาะสม	(6)		(7)		(13)	
-ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชา ที่จะเรียนได้อย่างเสรี	(2)		(2)		(4)	
ความตั้งใจในการเรียน- วิชาเกษตร						
-ตั้งใจแต่ไม่มากนัก	16	69.56	10	45.45	26	57.77
-ไม่ค่อยตั้งใจ	7	30.43	9	40.90	16	35.55
-ตั้งใจมาก	0	0.00	2	9.09	2	4.44
-ไม่ตั้งใจเลย	0	0.00	1	4.54	1	2.22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
ขนาดของกลุ่มนักเรียน						
-ขนาดเหมาะสมดีแล้ว	10	43.47	12	54.54	22	48.88
-กลุ่มค่อนข้างใหญ่	8	34.78	7	31.81	15	33.33
-กลุ่มใหญ่มากเกินไป	5	21.73	5	13.63	8	17.77
จำนวนนักเรียนในกลุ่ม (คน)						
10-20	3	13.04	3	15.78	6	13.33
21-30	7	30.43	7	31.57	14	31.11
31-40	3	13.04	6	21.05	9	20.00
41-50	10	43.47	2	10.52	12	26.66
51-60	0	0.00	2	10.52	2	4.44
61 คนขึ้นไป	0	0.00	2	10.52	2	4.44
ขนาดของกลุ่มที่เรียนวิชา- เกษตรซึ่งมีภาคปฏิบัติ (คน)						
-ไม่เกินกลุ่มละ 10	2	8.69	3	13.63	5	11.11
-ไม่เกินกลุ่มละ 20	12	52.17	12	54.54	24	53.33
-กลุ่มละ 20-30	8	34.78	5	22.72	13	28.88
-กลุ่มละ 30-40	1	4.43	2	9.09	3	6.66
ห้องเรียนวิชาเกษตร						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
* มี	13	52.17	15	68.18	28	62.66
* ไม่มี	10	47.82	7	31.81	17	37.77
-ใช้ห้องเรียนของวิชาอื่น ที่ว่าง	(4)		(8)		(12)	
-แปลงปลูกผัก	(3)		(1)		(4)	
-ห้องพักครู	(2)		(0)		(2)	
-โรงอาหาร	(1)		(0)		(1)	
-ใต้ร่มไม้	(0)		(1)		(1)	
-สนามหญ้า	(0)		(1)		(1)	
การจัดสถานที่ปฏิบัติงานใน การสอนภาคปฏิบัติ						
* จัด	19	82.60	18	81.81	37	82.22
* ไม่จัด	4	17.39	4	18.18	8	17.77
พื้นที่ทางการเกษตร						
-วิชาทางด้านพืช	(39)		(17)		(56)	
-วิชาทางด้านสัตว์	(7)		(10)		(17)	
-วิชาทางด้านประมง	(0)		(1)		(1)	
-วิชาทางด้านอื่นๆ	(8)		(7)		(15)	
จำนวนพื้นที่ของแต่ละวิชา						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-วิชาทางด้านพีช						
น้อยกว่า 1 ไร่	(28)		(14)		(42)	
1-3 ไร่	(8)		(2)		(10)	
4-6 ไร่	(1)		(0)		(1)	
มากกว่า 9 ไร่	(2)		(1)		(3)	
-วิชาทางด้านสัตว์						
น้อยกว่า 1 ไร่	(5)		(7)		(12)	
1-3 ไร่	(2)		(3)		(5)	
-วิชาทางด้านประมง						
1-3 ไร่	(0)		(1)		(1)	
-วิชาทางด้านอื่นๆ						
น้อยกว่า 1 ไร่	(5)		(4)		(9)	
1-3 ไร่	(3)		(3)		(6)	
การแก้ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ปฏิบัติงาน ในกรณีที่ไม่มีการปฏิบัติงาน						
-ให้นักเรียนไปปฏิบัติงานที่บ้านแล้วครูออกไปเฝ้า	(8)		(2)		(10)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-ตัดแปลงวัสดุอื่นแทนการใช้พื้นที่ เช่น ปลูกใน- กระถาง ถูพลาสติก	(5)		(4)		(9)	
-จัดหาพื้นที่ ที่ว่างในโรงเรียน	(3)		(3)		(6)	
-ศึกษาดูงานนอกสถานที่	(4)		(1)		(5)	
-ฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการ	(2)		(1)		(3)	
-สอนโดยการสาธิตให้นักเรียนดู	(1)		(1)		(2)	
-เชิญวิทยากรมาบรรยาย	(1)		(1)		(2)	
-ใช้พื้นที่ของผู้ปกครองนักเรียน	(1)		(0)		(1)	
-ปรับสภาพห้องเรียนให้เป็นห้องปฏิบัติงาน	(0)		(1)		(1)	
-ให้ค้นคว้าในห้องสมุด	(0)		(1)		(1)	
การกำหนดเนื้อหาและ- กิจกรรม						
-จัดเตรียมเองโดยการ-	17	73.91	16	72.72	33	73.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
วิเคราะห์หลักสูตรและ- รวบรวมเนื้อหาจาก- แหล่งต่างๆ						
-ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนว- การสอนแนะนำ	3	13.04	5	22.72	8	17.77
-สอนเนื้อหาตามหนังสือ- เรียน	3	13.04	1	4.54	4	8.88
การเตรียมการสอน						
-ทำแผนการสอนล่วงหน้า ตลอดภาคเรียนและทำ- แผนการสอนเป็นราย- คาบ	18	77.27	18	81.81	36	80.00
-ทำแผนการสอนตามเนื้อ หาในหนังสือเรียน	5	22.72	4	8.18	9	20.00
การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชา-						
เกษตร						
-ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้-	(1)		(3)		(4)	
เงินบำรุงการศึกษา						
-ทำโครงการเสนอตามปี	(23)		(20)		(43)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
งบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหาร- โรงเรียนก่อน						
- ใช้เงินรายได้หมุนเวียน ในหมวดวิชา	(4)		(3)		(7)	
- เก็บเงินจากนักเรียน- แล้วแบ่งผลผลิตคืนให้- นักเรียน	(5)		(2)		(7)	
- ผู้สอนออกเงินตัวเอง	(2)		(0)		(2)	
ประเภทของสื่อที่ใช้มากที่สุด						
- ของจริง	(14)		(8)		(22)	
- วีดิทัศน์	(5)		(4)		(9)	
- สไลด์	(3)		(4)		(7)	
- รูปภาพ	(2)		(4)		(6)	
- เอกสารประกอบการ- สอน	(2)		(3)		(5)	
- หนังสือ วารสาร	(2)		(2)		(4)	
- แผ่นใส	(0)		(3)		(3)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
เหตุผลในการเลือกใช้สื่อ						
-จำเป็นต้องใช้ในการ-	(11)		(8)		(19)	
ปฏิบัติจริงอยู่แล้ว						
-ผู้เรียนสามารถเข้าใจ-	(3)		(8)		(11)	
ได้ง่าย						
-ราคาถูก ง่าย	(3)		(4)		(7)	
-ใช้ง่าย	(4)		(0)		(4)	
-เหมาะสมกับสภาพของ-	(2)		(0)		(2)	
ท้องถิ่น						
-กระตุ้นความสนใจของผู้	(1)		(0)		(1)	
เรียนได้ดี						
-เหมาะสมกับงบประมาณ	(1)		(0)		(1)	
-สามารถนำไปใช้กับชีวิต	(1)		(0)		(1)	
ประจำวันได้						
-เหมาะกับกิจกรรมการ-	(0)		(1)		(1)	
เรียนการสอน						
-สามารถผลิตเองได้	(0)		(1)		(1)	
-สื่อชนิดนั้นมีอยู่ในโรง-	(0)		(1)		(1)	
เรียนอยู่แล้ว						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

การเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่โรงเรียนดำเนินการโดยโรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือกเรียน คิดเป็นความถี่ 36 รองลงมาคือโรงเรียนจะกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม คิดเป็นความถี่ 13 (ดังตารางที่ 2)

ความตั้งใจในการเรียนวิชาเกษตรของนักเรียน พบว่าโดยส่วนใหญ่ นักเรียนมีความตั้งใจแต่ไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 57.77 ส่วนนักเรียนที่ไม่ค่อยตั้งใจเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.55 (ดังตารางที่ 2)

ขนาดของกลุ่มนักเรียน/จำนวนนักเรียนในกลุ่ม ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีขนาดกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรเหมาะสมดีแล้วคิดเป็นร้อยละ 48.88 ซึ่งมีนักเรียนในกลุ่มอยู่ระหว่าง 21-30 คน คิดเป็นร้อยละ 31.11 (ดังตารางที่ 2)

ต่อคำถามที่ว่า ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วย ควรมีขนาดเท่าใด ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 53.33 (ดังตารางที่ 2)

ห้องเรียนวิชาเกษตร พบว่าส่วนใหญ่จะมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะคิดเป็นร้อยละ 62.22 ส่วนที่ไม่มีห้องเรียนคิดเป็นร้อยละ 37.77 (ดังตารางที่ 2)

พื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงาน โรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดพื้นที่สำหรับฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร คิดเป็นร้อยละ 82.22 และอีกร้อยละ 17.77 คือโรงเรียนที่ไม่มีพื้นที่สำหรับฝึกปฏิบัติงาน (ดังตารางที่ 2)

จำนวนพื้นที่สำหรับฝึกปฏิบัติงานเกษตร วิชาที่มีพื้นที่ในการปฏิบัติงานมากที่สุดคือวิชาทางด้านพืช โดยส่วนใหญ่มีพื้นที่น้อยกว่า 1 ไร่ รองลงมาคือวิชาทางด้านอื่นๆ ซึ่งมีพื้นที่ส่วนใหญ่น้อยกว่า 1 ไร่เช่นกัน ส่วนวิชาที่ทางโรงเรียนจัดพื้นที่ให้น้อยที่สุดคือ วิชาทางด้านประมง โดยมีพื้นที่ 1-3 ไร่ (ดังตารางที่ 2)

การแก้ปัญหาเรื่องสถานที่ปฏิบัติงาน ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีสถานที่ปฏิบัติงานให้ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย ให้นักเรียนไปปฏิบัติงานที่บ้าน แล้วครูออกไปนิเทศ ซึ่งมีความถี่เท่ากับ 10 รองลงมาคือ ใช้วัสดุอื่นปลูกแทนการใช้พื้นที่ เช่นปลูกในกระถาง ในถุงพลาสติก ความถี่เท่ากับ 9 แต่ในจังหวัดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พะเยาความถี่สูงสุดในการแก้ปัญหา^{นี้}คือ การใช้วัสดุอื่นปลูกแทนการใช้พื้นที่ (ดังตารางที่ 2)

การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าส่วนใหญ่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 73.33 (ดังตารางที่ 2)

การเตรียมการสอน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรร้อยละ 80 ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ โดยอีกร้อยละ 20 ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือ (ดังตารางที่ 2)

การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน รองลงมาคือ ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชาและเก็บเงินจากนักเรียนแล้วคืนผลผลิตให้นักเรียน โดยมีความถี่ 44 และ 7 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 2)

สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ใช้สื่อประเภทของจริงมากที่สุด รองลงมา คือ วัสดุทัศน โดยเหตุผลในการเลือกใช้คือ จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติจริง และผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย ตามลำดับ (ดังตารางที่ 2)

ตอนที่ 2.2 ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
ความต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน						
* ไม่ต้องการ	1	4.43	0	0.00	1	2.22
* ต้องการ	22	95.65	22	100.00	44	97.77
-ความรู้และทักษะทางการเกษตร	(20)		(17)		(37)	
-ความรู้และทักษะด้านการสอน	(14)		(13)		(27)	
-พัฒนาด้านบุคลิกภาพ	(8)		(10)		(18)	
-เทคนิคการใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ๆ	(0)		(4)		(4)	
-การประเมินผล	(0)		(1)		(1)	
-แผนการสอน	(0)		(1)		(1)	
ความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอน						
* ไม่ต้องการ	3	13.04	3	13.63	6	13.33
* ต้องการ	20	86.95	19	86.36	39	86.66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-การใช้และผลิตสื่อการสอน	(17)		(14)		(31)	
-เทคนิควิธีสอน	(15)		(14)		(29)	
-การผลิตชุดการเรียนด้วยตัวเอง	(14)		(10)		(24)	
-การทำแผนการสอน	(12)		(10)		(22)	
-การวิเคราะห์หลักสูตร	(8)		(9)		(17)	
-การวัดและประเมินผลการเรียน	(9)		(5)		(14)	
-จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น	(7)		(7)		(14)	
ความต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะด้าน-						
เกษตร						
* ไม่ต้องการ	8	8.96	2	9.09	4	8.88
* ต้องการ	21	91.30	20	90.90	41	91.11
-การจัดสวน	(6)		(2)		(8)	
-การปลูกและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ	(5)		(3)		(8)	
-การเพาะเห็ด	(3)		(3)		(6)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
- โคนื้อ	(3)		(1)		(4)	
- การใช้สารเคมีในการ-	(2)		(0)		(2)	
ป้องกันโรคและศัตรูพืช						
- เทคนิคการสอนวิชา-	(1)		(1)		(2)	
เกษตร						
- การจัดตั้งสหกรณ์ใน-	(1)		(0)		(1)	
โรงเรียน						
- การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	(1)		(0)		(1)	
- การเลี้ยงสัตว์ปีก	(1)		(0)		(1)	
- การซ่อมแซมเครื่องยนต์	(1)		(0)		(1)	
ด้านการเกษตร						
- การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน	(1)		(0)		(1)	
- การปลูกไม้ผล	(1)		(0)		(1)	
- การปลูกพืชเศรษฐกิจ	(1)		(0)		(1)	
- การสุขภาพาสัตว์เลี้ยง	(1)		(0)		(1)	
- การทำนมถั่วเหลือง	(1)		(0)		(1)	
- การทำไม้ตัด	(1)		(0)		(1)	
- การผลิตพันธุ์ไม้	(1)		(0)		(1)	
- การจัดดอกไม้สด	(1)		(0)		(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-การทำดอกไม้แห้ง	(0)		(1)		(1)	
-การถนอมอาหาร	(0)		(1)		(1)	
-การทำแผนการสอน	(0)		(1)		(1)	
-เทคโนโลยีทางการ- เกษตร	(0)		(1)		(1)	
-นักเรียนกับการเรียนรู้- เกษตร	(0)		(1)		(1)	
-พืชเมืองหนาวที่ให้ผล- ผลิตสูงในไทย	(0)		(1)		(1)	
-การประมง	(0)		(1)		(1)	
-การปลูกพืชผักทั่วไป	(0)		(1)		(1)	
-ดินและปุ๋ย	(0)		(1)		(1)	
-สิ่งแวดล้อม	(0)		(1)		(1)	
-การผลิตสื่อการสอน	(0)		(1)		(1)	
การปรับปรุงบุคลิกภาพ						
การพูด	(17)		(14)		(31)	
ความกระตือรือร้น	(8)		(7)		(15)	
มนุษยสัมพันธ์	(8)		(4)		(12)	
กริยาท่าทาง	(7)		(3)		(10)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
การแต่งกาย	(3)		(4)		(7)	
ความมุ่งหวังในการศึกษา- ต่อ						
* ไม่ต้องการ	9	40.00	5	22.72	14	31.11
* ต้องการ	14	60.00	17	77.77	31	68.88
ปริญญาตรี	(1)		(4)		(5)	
ปริญญาโท	(13)		(10)		(23)	
ปริญญาเอก	(0)		(3)		(3)	
สาขาที่ต้องการศึกษาต่อ						
-ส่งเสริมการเกษตร	(3)		(7)		(10)	
-บริหารการศึกษา	(4)		(3)		(7)	
-พีชกรรม	(3)		(4)		(7)	
-หลักสูตรและวิธีการสอน	(1)		(1)		(2)	
เกษตร						
-คอมพิวเตอร์เพื่อการ-	(1)		(0)		(1)	
เกษตร						
-ภูมิทัศน์	(1)		(0)		(1)	
-ครุศาสตร์เกษตร	(1)		(0)		(1)	
-จิตวิทยา	(1)		(0)		(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
- วัดและประเพณีผล	(1)		(0)		(1)	
- สิ่งแวดล้อม	(0)		(1)		(1)	
- วางแผนและพัฒนาการศึกษา	(0)		(1)		(1)	
- เกษตรทั่วไป	(0)		(1)		(1)	
ความต้องการที่จะให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน						
- อยากให้มีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะไม่ปะปนกับวิชาอื่น	(14)		(3)		(17)	
- อยากให้มีห้องเก็บเครื่องมือเกษตรโดยเฉพาะ	(9)		(4)		(13)	
- อยากให้มีสถานที่สำหรับปฏิบัติงานจริงและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	(7)		(5)		(12)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-อยากให้แก้ปัญหาเรื่องระบบน้ำ เช่นการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง	(4)		(1)		(5)	
-ในกรณีที่สถานที่ฝึกปฏิบัติงานอยู่นอกบริเวณโรงเรียน ทางโรงเรียนควรจัดหาพื้นที่ให้ใกล้เคียงที่สุด	(2)		(1)		(3)	
-ทางโรงเรียนควรจัดสร้างโรงเพาะชำสำหรับพืช 1 หลัง และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์อย่างน้อย 1 หลัง	(1)		(1)		(2)	
-ควรมีการปรับปรุงดินให้เหมาะสมในการที่จะปลูกพืช	(1)		(0)		(1)	
-ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการซ่อมแซมห้องเรียนและห้อง	(0)		(1)		(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
ปฏิบัติงาน						
ประเภทของสื่อและอุปกรณ์ ที่ใช้มากที่สุด						
ของจริง	(12)		(11)		(23)	
วิดีโอ	(11)		(5)		(16)	
สไลด์	(5)		(3)		(8)	
รูปภาพ	(2)		(1)		(3)	
หนังสือ วารสาร	(1)		(1)		(0)	
ความต้องการให้ผู้บริหาร- สนับสนุนด้านการเรียนการ สอนวิชาเกษตร						
-จัดสรรงบประมาณให้- หมวดเกษตรมากขึ้น- กว่าเดิม	(7)		(8)		(15)	
-ให้กำลังใจในการทำ- งาน	(7)		(1)		(8)	
-จัดหาอาคารเรียนและ สถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ เพียงพอ	(5)		(0)		(5)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-สนับสนุนด้านวิชาชีพ- เกษตร	(1)		(4)		(5)	
-ครูเกษตรควรได้สอน- ในวิชาที่ตนถนัด	(4)		(1)		(5)	
-สนับสนุนด้านสื่อและ- การผลิตสื่อ	(1)		(3)		(4)	
-ให้โอกาสครู-อาจารย์ ไปอบรมสัมมนา	(3)		(0)		(3)	
-ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชา เกษตร	(2)		(0)		(2)	
-ให้ความสำคัญแก่หมวด วิชาเกษตร	(0)		(1)		(1)	
ความต้องการความช่วยเหลือ - เหลือจากศึกษานิเทศก์						
-ส่งเสริมเรื่องการอบ- รม ดูนงาน แก่ครู- อาจารย์เกษตร	(8)		(5)		(13)	
-ให้คำแนะนำปรึกษา-	(5)		(2)		(7)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
เรื่องเทคนิคการสอน						
-ให้ความช่วยเหลือด้านสื่อการสอน	(2)		(3)		(5)	
-ไม่ต้องการความช่วยเหลือ	(3)		(0)		(3)	
-ควรมานិเทศการสอนบ่อยๆ	(2)		(0)		(2)	
-กระจายข่าวสารเทคโนโลยีการเกษตรให้แพร่หลาย	(1)		(1)		(2)	
-ประสานงานกับกรมสามัญศึกษา เพื่อแก้ปัญหาให้ครูเกษตร	(1)		(1)		(2)	
-ให้เห็นความสำคัญของวิชาชีพเกษตร	(1)		(0)		(1)	
-ให้ความรู้ด้านทักษะต่างๆในโรงเรียน	(1)		(0)		(1)	

ตารางที่ 3 เกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

การปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรในจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในด้านความรู้และทักษะทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 97.77 รองลงมาได้แก่ ความรู้และทักษะในด้านการสอน ส่วนครู-อาจารย์ที่ไม่ต้องการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 2.22 (ดังตารางที่ 3)

การฝึกอบรมด้านการสอน พบว่า ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม โดยคิดเป็นร้อยละ 86.66 โดยต้องการฝึกอบรมด้านการใช้และการผลิตสื่อการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเทคนิคการสอน ส่วนครู-อาจารย์ที่ไม่ต้องการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 13.33 (ดังตารางที่ 3)

การฝึกอบรมด้านการเกษตร พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมด้านการเกษตรเพิ่มเติม ร้อยละ 91.11 โดยต้องการฝึกอบรมด้านการจัดสวน, ด้านการปลูกและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับมากที่สุด ส่วนครู-อาจารย์ที่ไม่ต้องการฝึกอบรมด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 8.88 (ดังตารางที่ 3)

การปรับปรุงบุคลิกภาพ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านการพูดมากที่สุด รองลงมาคือ ความกระตือรือร้นและมนุษยสัมพันธ์ โดยมีความถี่ 31, 15 และ 12 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 3)

ความต้องการศึกษาต่อ พบว่า ครู-อาจารย์ร้อยละ 68.66ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี และปริญญาเอก ตามลำดับ โดยสาขาที่ต้องการศึกษาต่อมากที่สุดคือ สาขาส่งเสริมการเกษตร สาขาบริหารการศึกษา และสาขาพืชกรรม ตามลำดับ ส่วนครู-อาจารย์ที่ไม่ต้องการศึกษาต่อมีร้อยละ 31.11 (ดังตารางที่ 3)

การแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนโดย อยากให้มีห้องเรียนวิชาเกษตร โดยเฉพาะไม่ปะปนกับห้องเรียนวิชาอื่น รองลงมาคือ อยากให้โรงเรียนจัดห้องสำหรับเก็บเครื่องมือทางการเกษตรโดยเฉพาะ คิดเป็นความถี่ 17 และ 13 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการด้านสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอน วิชาเกษตรส่วนใหญ่ต้องการใช้สื่อประเภทของจริงมากที่สุด รองลงมาคือ วิดีโอ และ สไลด์ โดยมีความถี่เท่ากับ 23 ,16 และ 8 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 3)

ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณให้หมวดเกษตร ให้มากขึ้นกว่าเดิม รองลงมาคือ ผู้บริหารควรให้กำลังใจในการทำงาน และควร จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้เพียงพอ โดยคิดเป็นความถี่ 15,8 และ 5 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 32)

ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ พบว่า ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ในเรื่อง การส่งเสริมการจัดอบรมการดู งานให้แก่ครู-อาจารย์มากขึ้น รองลงมาคือ ต้องการคำแนะนำ ปรึกษาในเรื่อง เทคนิคการสอน และความช่วยเหลือในด้านสื่อและการเทคนิคการทำสื่อ โดยมีความถี่ 13,7 และ 5 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 3)

ตอนที่ 3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 4 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
ปัญหาด้านสถานที่ปฏิบัติงาน วิชาเกษตร						
-ไม่มีสถานที่ปฏิบัติงาน	(6)		(5)		(11)	
-มีปัญหาเรื่องน้ำ เช่น ขาดแคลนน้ำ	(8)		(2)		(10)	
-ดินขาดความอุดมสม- บูรณ์	(3)		(1)		(4)	
-ขาดอุปกรณ์เครื่องมือ ในการทำงาน	(2)		(2)		(4)	
-พื้นที่มีน้อยไม่เพียงพอ- กับจำนวนนักเรียน	(3)		(1)		(4)	
-สถานที่ปฏิบัติงานอยู่- ห่างไกล	(2)		(1)		(3)	
-สถานที่เก็บพันธุ์ไม้คับ- แคบไม่เพียงพอ	(1)		(1)		(2)	
-ขาดแคลนความรู้	(0)		(1)		(1)	
ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนด- เนื้อหารายวิชา						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
* ไม่มี	16	69.56	18	81.81	34	75.55
* มี	7	30.43	4	18.18	11	24.44
-หนังสือ ตำรา เอก- สารที่จะใช้ค้นคว้ามี- น้อย	(5)		(2)		(7)	
-โรงเรียนอยู่ห่างไกล- แหล่งความรู้	(2)		(0)		(2)	
-กำหนดวัตถุประสงค์ไม่ ครอบคลุม	(2)		(1)		(3)	
-เนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับ ความต้องการ ของผู้เรียนและชุมชน ปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึก วิชาเกษตร	(0)		(1)		(1)	
* ไม่มี	13	56.52	8	36.36	21	46.66
* มี	10	43.47	14	63.63	24	53.33
-วัสดุฝึกมีไม่เพียงพอกับ จำนวนนักเรียน	(4)		(6)		(10)	
-ไม่มีงบประมาณในการ	(3)		(3)		(6)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
<p>ข้อเนื่องจากมีงบจำกัด</p> <p>-การจัดซื้อล่าช้าไม่ทัน-</p> <p>กับความต้องการใช้</p> <p>-วัสดุฝึกมีราคาแพง</p> <p>-ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่ง-</p> <p>ยาก หลายขั้นตอน</p> <p>ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและ</p> <p>อุปกรณ์</p> <p>-มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ</p> <p>-โรงเรียนขาดงบประมาณ-</p> <p>สำหรับจัดซื้อ</p> <p>-มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุด</p> <p>และเสียหายเป็นส่วน-</p> <p>ใหญ่</p> <p>-สื่อและอุปกรณ์มักจะสูญ</p> <p>หายบ่อยๆเพราะไม่มี</p> <p>อาคารและสถานที่เก็บ</p> <p>ให้ปลอดภัย</p>	(2)		(4)		(6)	
	(3)		(2)		(5)	
	(2)		(1)		(3)	
	(12)		(9)		(21)	
	(6)		(4)		(10)	
	(5)		(4)		(9)	
	(7)		(2)		(9)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-มีสื่อและอุปกรณ์แต่ขั้นตอนการเบิกยืมยุ่งยาก	(1)		(4)		(5)	
-โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน	(2)		(1)		(3)	
-สื่อมีการใช้รวมปะปนกับวิชาอื่น	(1)		(0)		(1)	

ตารางที่ 4 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาด้านสถานที่ปฏิบัติงานวิชาเกษตร พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยาส่วนใหญ่จะประสบปัญหาคือ ไม่มีสถานที่ปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาเรื่องน้ำ เช่นขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง อยู่ไกลแหล่งน้ำ เป็นต้น โดยมีความถี่เท่ากับ 11 และ 10 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 4)

ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชา พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชา โดยคิดเป็นร้อยละ 75.55 ส่วนอีกร้อยละ 24.44 จะมีปัญหา เนื่องจากขาดแคลนหนังสือ ตำราที่จะค้นคว้า รองลงมาคือ โรงเรียนอยู่ห่างไกลจากแหล่งความรู้ (ดังตารางที่ 4)

ปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตร ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.33 จะมีปัญหาในเรื่องการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตร เนื่องจาก วัสดุฝึกมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน รองลงมาคือ ไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อเนื่องจากงบมีจำกัด เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนอีกร้อยละ 46.66 ไม่มีปัญหาในด้านนี้ (ดังตารางที่ 4)

ปัญหาในเรื่องสื่อและอุปกรณ์ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ รองลงมาคือ โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ ซึ่งมีความถี่เท่ากับ 21 และ 10 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน

รายการ	จังหวัดลำพูน				
	อันดับความสำคัญของสาเหตุ				
	1	2	3	4	5
1. การสนับสนุนวิชาเกษตร- ของผู้บริหาร	20.00	6.66	13.33	26.66	33.33
2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคาร สถานที่	8.69	60.86	8.69	8.69	13.04
3. ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)	23.07	7.69	30.76	23.07	15.38
4. วิธีสอนของครูเกษตร	0.00	0.00	40.00	40.00	20.00
5. บุคลิกภาพของครูเกษตร	20.00	0.00	40.00	40.00	0.00
6. สภาพของท้องถิ่น	56.25	25.00	12.50	0.00	6.25
7. ผลงานด้านการเกษตรของ โรงเรียน	18.18	36.36	18.18	9.09	18.18
8. นักเรียนรุ่นก่อนๆ	0.00	0.00	0.00	66.66	33.33
9. ความมุ่งหวังในการเรียน ต่อของนักเรียน	0.00	25.00	50.00	0.00	25.00
10. ความสนใจของประชาชน และผู้ปกครอง	20.00	20.00	40.00	20.00	0.00
11. ความร่วมมือและเจตคติ ของบุคลากรอื่นๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จังหวัดพะเยา				
	อันดับความสำคัญของสาเหตุ				
	1	2	3	4	5
1. การสนับสนุนวิชาเกษตร- ของผู้บริหาร	20.00	20.00	26.00	46.66	0.00
2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคาร สถานที่	10.52	26.31	36.84	5.26	21.05
3. ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)	16.66	16.66	33.33	16.66	0.00
4. วิธีสอนของครูเกษตร	15.38	23.07	23.07	23.07	15.38
5. บุคลิกภาพของครูเกษตร	0.00	12.50	12.50	12.50	62.50
6. สภาพของท้องถิ่น	23.07	15.38	0.00	15.38	46.15
7. ผลงานด้านการเกษตรของ โรงเรียน	50.00	12.50	0.00	25.00	12.50
8. นักเรียนรุ่นก่อนๆ	50.00	0.00	50.00	0.00	0.00
9. ความมุ่งหวังในการเรียน ต่อของนักเรียน	25.00	37.50	12.50	0.00	15.00
10. ความสนใจของประชาชน และผู้ปกครอง	25.00	25.00	25.00	25.00	0.00
11. ความร่วมมือและเจตคติ ของบุคลากรอื่นๆ	25.00	0.00	25.00	25.00	25.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	รวม				
	อันดับความสำคัญของสาเหตุ				
	1	2	3	4	5
1. การสนับสนุนวิชาเกษตร- ของผู้บริหาร	20.00	13.33	13.33	36.66	16.66
2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคาร สถานที่	9.52	33.33	21.42	7.14	16.66
3. ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)	20.00	12.00	32.00	20.00	8.00
4. วิธีสอนของครูเกษตร	8.69	13.04	30.43	30.43	17.39
5. บุคลิกภาพของครูเกษตร	7.69	7.69	23.07	23.07	38.46
6. สภาพของท้องถิ่น	41.37	20.68	6.89	6.89	24.13
7. ผลงานด้านการเกษตรของ โรงเรียน	31.57	26.31	10.52	15.78	15.78
8. นักเรียนรุ่นก่อนๆ	20.00	0.00	20.00	40.00	20.00
9. ความมุ่งหวังในการเรียน ต่อของนักเรียน	16.66	33.33	25.00	0.00	25.00
10. ความสนใจของประชาชน และผู้ปกครอง	22.22	22.22	33.33	22.22	0.00
11. ความร่วมมือและเจตคติ ของบุคลากรอื่นๆ	14.28	0.00	14.28	14.28	57.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 เกี่ยวกับสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน

ลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนอันดับที่ 1 มีดังนี้

1. สภาพของท้องถิ่น	คิดเป็นร้อยละ 41.37
2. ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	คิดเป็นร้อยละ 31.57
3. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	คิดเป็นร้อยละ 22.22
4. การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	คิดเป็นร้อยละ 20.11
5. ความพร้อมของครูผู้สอน	คิดเป็นร้อยละ 20.00

แต่ในจังหวัดพะเยา สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนเป็นอันดับ 1 คือ ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน และนักเรียนรุ่นก่อนๆ โดยคิดเป็นร้อยละ 50.00 ซึ่งเมื่อนำมาสรุปโดยรวมแล้วจะอยู่ในลำดับที่ 2 เท่านั้น

ลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนอันดับที่ 2 มีดังนี้

1. ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่	คิดเป็นร้อยละ 33.33
1. ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	คิดเป็นร้อยละ 33.33
3. ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	คิดเป็นร้อยละ 26.31
4. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	คิดเป็นร้อยละ 22.22
5. สภาพของท้องถิ่น	คิดเป็นร้อยละ 20.68

สาเหตุอันดับที่ 2 นี้ จะมีค่าสูงสุดเท่ากันอยู่ 2 ค่า ซึ่งสาเหตุทั้ง 2 อย่างนี้จะเป็นค่าสูงสุดของทั้งจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา โดยในจังหวัดลำพูนสาเหตุที่มีค่าสูงสุดคือ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่คิดเป็นร้อยละ 60.86 และในจังหวัดพะเยา สาเหตุที่มีค่าสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 37.50 คือความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน

ลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนอันดับที่ 3 เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉบับที่ 3 มีดังนี้

1. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	คิดเป็นร้อยละ 33.37
2. ความพร้อมของครูผู้สอน	คิดเป็นร้อยละ 32.00
3. วิธีสอนของครูเกษตร	คิดเป็นร้อยละ 30.43
4. ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	คิดเป็นร้อยละ 25.00
5. บุคลิกภาพของครูเกษตร	คิดเป็นร้อยละ 23.07

ในจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยานั้น สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนสูงสุดของแต่ละจังหวัดคือ ความมุ่งหวังในการเรียนต่อ และนักเรียนรุ่นก่อนๆ โดยคิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากันทั้งสองจังหวัด แต่เมื่อนำมาสรุปรวมทั้ง 2 สาเหตุไม่ได้เป็นอันดับที่สูงสุด โดยเฉพาะสาเหตุสูงสุดของจังหวัดพะเยาคือ นักเรียนรุ่นก่อนๆ จะไปอยู่ในลำดับที่ 5

ลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนอัน-

ฉบับที่ 4 มีดังนี้

1. นักเรียนรุ่นก่อนๆ	คิดเป็นร้อยละ 40.00
2. การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	คิดเป็นร้อยละ 36.66
3. วิธีสอนของครูเกษตร	คิดเป็นร้อยละ 30.43
4. บุคลิกภาพของครูเกษตร	คิดเป็นร้อยละ 23.07
5. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	คิดเป็นร้อยละ 22.22

ในจังหวัดพะเยา สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนอันดับที่ 4 ที่มีค่าสูงสุดคือ การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหารโดยคิดเป็นร้อยละ 46.66 ส่วนสาเหตุเรื่อง นักเรียนรุ่นก่อนๆนั้น คิดเป็นร้อยละ 0.00 ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำที่สุดแต่ในจังหวัดลำพูนกลับมีค่าสูงสุด โดยคิดเป็นร้อยละ 66.66

ลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนอัน-

ฉบับที่ 5 มีดังนี้

1. ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ 57.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเรื่องสื่อและอุปกรณ์						
-ควรจัดงบประมาณในการซื้อให้เพียงพอกับความต้องการ	(9)		(2)		(11)	
-ควรจัดสถานที่เก็บสื่อและอุปกรณ์โดยเฉพาะเพื่อป้องกันการสูญหาย	(2)		(1)		(3)	
-ให้ผู้เรียนทำอุปกรณ์บางส่วนิตมาจากบ้านเอง	(2)		(1)		(3)	
-สื่อและอุปกรณ์ที่มีราคาแพง ควรได้รับการจัดสรรจากกรม	(0)		(2)		(2)	
-ควรจัดเจ้าหน้าที่เบิกจ่ายโดยเฉพาะและทำอย่างมีระบบ	(1)		(0)		(1)	
-ควรแยกอุปกรณ์พวก-	(1)		(0)		(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
โสตทัศนูปกรณ์ กับอุปกรณ์อื่นๆออกจากกัน- อย่างชัดเจนเพื่อสะดวกในการเบิกใช้ -โรงเรียนควรจะทำ- การจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์แต่เนิ่นๆ เพื่อจะได้มีใช้ทันการ -การจัดซื้ออุปกรณ์ควร- แบ่งเป็นหมวดๆอย่างชัดเจน -ควรมีการจัดอบรมการทำสื่อใช้เอง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา -ครู-อาจารย์ควรได้รับการอบรมสัมมนาบ่อยๆ	(1)		(0)		(1)	
	(1)		(0)		(1)	
	(0)		(1)		(1)	
	(3)		(3)		(6)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
- ส่งเสริมการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้	(4)		(1)		(5)	
- ผู้บริหารควรสนใจและส่งเสริมวิชาเกษตรให้มากกว่านี้	(4)		(0)		(4)	
- เน้นให้เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร	(3)		(1)		(4)	
- ควรจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกให้มากขึ้น	(1)		(4)		(4)	
- วิชาเกษตรควรมีสถานที่ฝึกปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	(2)		(2)		(4)	
- ครูอาจารย์ควรได้รับการฝึกอบรมด้านการผลิตสื่อและแบบเรียนสำเร็จรูปทุกวิชา	(1)		(3)		(4)	
- ส่วนกลาง ควรช่วย	(3)		(0)		(3)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
เหลือด้านสื่อและ— อุปกรณ์ให้กับโรงเรียน ที่มีงบประมาณน้อย ในชีวิตประจำวันได้						
- ควรส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนเกี่ยวกับธุรกิจ เกษตร การตลาด - เพราะสามารถนำไป— ใช้ในการวางแผนการ ผลิตได้	(1)		(2)		(3)	
- ครูอาจารย์ควรเอาใจ ใส่การสอนอย่างจริงจัง—	(1)		(2)		(3)	
- ศึกษานิเทศก์ควรมานิเทศ บ่อยๆ	(1)		(2)		(3)	
- ส่วนกลางควรมีวิดีโอ เกี่ยวกับการเกษตรให้ แต่ละโรงเรียนชมไว้— บ้าง	(2)		(0)		(2)	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ลำพูน		พะเยา		รวม	
	จำนวน N=23	ร้อยละ	จำนวน N=22	ร้อยละ	จำนวน N=45	ร้อยละ
-โรงเรียนควรจัดตำรา เอกสารเกี่ยวกับการ- เกษตรให้มากกว่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีแหล่ง- ค้นคว้าเกี่ยวกับการ- เกษตร	(1)		(1)		(2)	
-ส่วนกลางควรติดตาม- ตรวจสอบระบบการ- บริหารงานในโรง- เรียนเพื่อให้เกิดการ- พัฒนา	(0)		(2)		(2)	
-ครูเกษตรควรมีจำนวน คาบสอนที่เหมาะสม - ไม่ควรมั่งานพิเศษมาก เกินไป	(1)		(0)		(1)	
-โรงเรียนควรเก็บค่า- วัสดุฝึกปฏิบัติแยกจาก ค่าหน่วยการเรียน	(1)		(0)		(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การแก้ปัญหาในเรื่องสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ เสนอว่า ควรจัดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอแก่ความต้องการ รองลงมาคือ ควรจัดสถานที่เก็บสื่อและอุปกรณ์โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันการสูญหาย โดยมีความถี่ 11 และ 3 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 6)

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ เสนอว่า ควรได้รับการอบรม สัมมนาให้มากขึ้น เพื่อให้ได้รับความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน รองลงมาคือ ควรส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาเกษตร โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ และผู้บริหารควรสนใจและส่งเสริมวิชาเกษตรให้มากกว่านี้ คิดเป็นความถี่ 6,5 และ 4 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 6)

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนเพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรและเพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่สถาบันการศึกษาที่ผลิตครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะแบบปลายเปิด และปลายปิด ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสามัญศึกษาจังหวัดลำพูนและจังหวัดพะเยา จำนวน 32 โรงเรียน มีประชากรทั้งหมด 82 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไป 82 ชุด ตอบกลับมา 45 ชุด คิดเป็นร้อยละ 54.87

5.1 สรุปผลการวิจัย

สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ส่วนมาก เป็นชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี และนับถือศาสนาพุทธทั้งหมด สมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะจบปริญญาตรีวุฒิ ค.บ. เกษตรศาสตร์ ส่วนระดับปริญญาโท และอนุปริญญาไม่มากนัก มีตำแหน่งอาจารย์ 2 เป็นส่วนใหญ่โดยมีประสบการณ์ ด้านการสอนมาแล้วเป็นเวลา 11-15 ปี ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นมากที่สุด ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีจำนวนคาบสอนอยู่ระหว่าง 16-20 คาบ/สัปดาห์ และทำการสอนวิชาทางด้านพืชมากที่สุด ระดับชั้นที่สอนส่วนใหญ่เป็นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีนักเรียน 61 คนขึ้นไป

ในรอบ 3 ปีการศึกษา ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรได้สอนวิชาทางด้านพืช เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

มากที่สุด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นระดับที่สอนมากโดยมีการสอนซ้ำวิชาเดิม เป็นส่วนใหญ่ เหตุผลในการสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตร ก็เพราะจำนวนครูวิชาอื่นไม่พอ ส่วนจำนวนคาบสอนโดยเฉลี่ยในรอบ 3 ปีการศึกษาอยู่ระหว่าง 21-25 คาบ/สัปดาห์ โดยจำนวนคาบที่สอนมากและน้อยที่สุดมีเท่ากัน คือ 16-20 คาบ/สัปดาห์ จำนวนคาบที่สอนมีความเหมาะสมแล้วโดยครู-อาจารย์ให้เหตุผลว่า จำนวนการสอนช่วงนี้ ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ผลมีประสิทธิภาพที่สุด โดยส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมด้านการสอนและด้านกาเกษตรมาแล้ว เรื่องที่ฝึกอบรมด้านการสอนมากที่สุดคือการทำแผนการสอน ส่วนเรื่องการฝึกอบรมด้านกาเกษตรมากที่สุด คือ เกษตรธรรมชาติ โดยได้รับการอบรมครั้งสุดท้ายไม่ถึง 1 ปี

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรโดยโรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือกเรียน นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีความตั้งใจแต่ไม่มากนัก จำนวนนักเรียนในกลุ่มส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 21-30 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มเหมาะสมดีแล้ว และในการสอนภาคปฏิบัติขนาดของกลุ่มไม่ควรเกินกลุ่มละ 20 คน

โรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดห้องเรียน และสถานที่ปฏิบัติงานสำหรับวิชาเกษตรโดยเฉพาะ โดยวิชาที่มีพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานมากที่สุดคือ วิชาทางด้านพืช แต่มีพื้นที่ไม่เกิน 1 ไร่ เป็นส่วนใหญ่ บางโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ ครู-อาจารย์ ผู้ตอบส่วนใหญ่ได้แก้ปัญหาโดย ให้นักเรียนไปปฏิบัติงานที่บ้านแล้วครูออกไปนิเทศ

การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ และมีการเตรียมการสอนโดยทำแผนการสอนล่วงหน้า ตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ ส่วนการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ครู-อาจารย์ได้ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน ในการสอนได้ใช้สื่อประเภทของจริงมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติจริงอยู่แล้ว

ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะในด้านความรู้และทักษะทางการเกษตร ต้องการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติมโดยเฉพาะในเรื่อง การใช้และผลิตสื่อการสอน และต้องการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านเกษตรเพิ่มเติมในเรื่องการจัดสวน, การปลูกและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในการพูดและต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาส่งเสริมการเกษตร อีกทั้งยังต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหา เรื่องห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานโดยอยากให้มีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะไม่ปะปนกับวิชาอื่น ส่วนสื่อและอุปกรณ์ที่ต้องการใช้มากที่สุดคือของจริง ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนโดย จัดสรรงบประมาณให้หมวดวิชาเกษตรมากกว่าเดิม และต้องการให้ศึกษานิเทศก์ส่งเสริมเรื่องการอบรมการดูงานแก่ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรให้มากขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่มีสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน แต่ด้านการกำหนดเนื้อหา รายวิชาครู-อาจารย์ส่วนใหญ่กลับไม่มีปัญหา ส่วนด้านวัสดุฝึกวิชาเกษตร, การใช้สื่อและอุปกรณ์มีปัญหาเหมือนกันคือวัสดุฝึกและสื่อมีไม่พอ เพียงกับจำนวนของนักเรียน

สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจในวิชาเกษตรของนักเรียนโดยรวม มีดังนี้

อันดับที่ 1. สภาพของท้องถิ่น

อันดับที่ 2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่และความมุ่งหวังในการเรียนต่อ

อันดับที่ 3. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง

อันดับที่ 4. นักเรียนรุ่นก่อนๆ

อันดับที่ 5. ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเรื่องสื่อและอุปกรณ์ว่า ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อให้เพียงพอ แก่ความตุงการใช้ และยังให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรอีกว่า ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ควรจะได้รับการอบรม สัมมนาเป็นประจำ เพื่อจะได้นำความรู้ และประสบการณ์ใหม่ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาเกษตรสำหรับจังหวัดลำพูน และจังหวัดพะเยา

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลการวิจัยใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำพูน และจังหวัดพะเยา

ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ต้องการรับการฝึกอบรมทางด้านการสอน, ด้านการเกษตร และต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่า ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการที่จะได้รับความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ดังนั้นทางโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู-อาจารย์ได้ไปรับการฝึกอบรม และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และโรงเรียนควรทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการแก่ท้องถิ่น ทั้งทางด้านการบริหารทางวิชาการ และสถานที่ในการฝึกอบรมเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกรในท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร

ในการกำหนดเนื้อหาวิชาเกษตร ครู-อาจารย์ผู้สอนควรเน้นด้านการศึกษาไปให้ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันการศึกษาที่ผลิตครูเกษตร

สถาบันที่ผลิตครูที่สอนวิชาเกษตร ควรจะเน้นการเรียนการสอนในเรื่องการใช้และการผลิตสื่อการสอน เนื่องจากครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในปัจจุบันต้องการความรู้ในเรื่องนี้ ไปใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนเอง และสถาบันการศึกษาที่ผลิตครู-อาจารย์ ควรจะเปิดสอนในระดับปริญญาโทให้มากขึ้น เนื่องจากครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ มีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมาก โดยเฉพาะในสาขาส่งเสริมการเกษตร และสาขาการบริหารการศึกษา

4. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณ สำหรับใช้ในด้านการเกษตรของโรงเรียนให้มากขึ้น และควรจัดสรรพื้นที่เพื่อใช้ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และจะเป็นการทำให้นักเรียน ประชา-ชน ผู้ปกครอง หันมาให้ความสนใจวิชาเกษตรมากยิ่งขึ้น

5. ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษานิเทศก์

ศึกษานิเทศก์ ควรจะส่งเสริมในเรื่องการอบรม การดูงาน แก่ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร โดยจัดการฝึกอบรมในแต่ละจังหวัด หรือจัดเป็นเขตการศึกษา และควรให้มีการแลกเปลี่ยนดูงานในแต่ละโรงเรียนด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแนวคิดใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรต่อไป

6. ข้อเสนอแนะสำหรับภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ควรเปิดการประชุม/อบรม/สัมมนา ทางด้านการเกษตร ให้แก่ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร เพื่อเป็นการกระจายข่าวสาร และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้ครู-อาจารย์เหล่านั้น นำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้ดียิ่งๆขึ้นไป

7. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรมีการวิจัยเรื่องนี้กับครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับอื่น ที่ไม่ใช่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะมัธยมศึกษาเท่านั้น เพื่อที่จะได้ทราบความต้องการด้านการพัฒนาการเรียน การสอนวิชาเกษตรว่าเหมือนหรือแตกต่างกันกับครู-อาจารย์ระดับมัธยมศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กำจัด เกลี้ยงจันทร์. "การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเกษตร". วารสารครู-
ศาสตร์. ปีที่ 9 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2522) : หน้า 89
- จิตร ทวีพงษ์. "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู
อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร"
ปัญหาพิเศษ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2536.
- เจริญ ไวรวัจนกุล. การศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ, 2534.
- ทิพย์พร ทองนาค. "ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทรา
เขต 2" ปัญหาพิเศษ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด
กระบัง, 2536.
- ทิพย์วรรณ สนะพันธ์. "การศึกษาการจัดสภาพการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษา
ธิการเขตการศึกษา 9" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์, 2539.
- นิยม ศรีนพรัตน์. ครูกับการศึกษาการเกษตรกรรม. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- น้อย ศิริโชติ. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียน
สตอร์, 2524.
- บุญชุ่ม ศรีสะอาด. วิชาการสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์เจริญผล, 2532.
- ปัญญา พิงกริม. "ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนอา
ชีวเกษตรในจังหวัดสุโขทัยที่มีต่อลักษณะของครูเกษตรที่พึงปรารถนา"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2518.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พนัส หันนาคินทร์. การศึกษาของไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2521
- พรทิพย์ อุดมสิน. ปรัชญาการศึกษาเกษตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.
- พรปริญญา ติตถะสิริ. เอกสารประกอบการสอนวิชาเกษตรศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530
- พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจ. "การศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6". วิทยานิพนธ์ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- รมณีย์ อาภาภิรม. คู่มือการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.
- วิจิตร ศรีสะอาด. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุนทร, 2520
- สมมาศ ศรีนพคุณ. "ปัญหาการจัดการศึกษาวิชาเกษตรกรรมของกรมสามัญศึกษา" วิทยานิพนธ์ กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2513
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาเกษตรและการส่งเสริมอาชีพเกษตร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527
- ". การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- สุโท เจริญสุข. เทคนิคของความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2515.
- เสนาะ ดีเยาว์. การบริหารบุคคล. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. เอกสารโรเนียวเรื่องรายชื่อโรงเรียนและจำนวนครูเกษตรในเขตการศึกษา 8. กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2536.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาในระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย

1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคในการสอน และการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. โปรดพิจารณา และตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้นจะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือน และเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [] และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด
โรงเรียน.....

จังหวัด.....

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ.....ปี

3. นับถือศาสนา [] พุทธ [] คริสต์ [] อิสลาม
[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. สถานภาพการสมรส [] โสด [] สมรส [] หม้าย [] หย่าร้าง

5. อายุราชการ.....ปี

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

[] อนุปริญญา วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาตรี วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาโท วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] ปริญญาเอก วุฒิ.....สาขาวิชาเอก.....

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

[] ครู [] อาจารย์ [] อาจารย์ 2 [] อาจารย์ 3

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. วิชา.....ระดับชั้น.....
2. วิชา.....ระดับชั้น.....
3. วิชา.....ระดับชั้น.....
4. วิชา.....ระดับชั้น.....
5. วิชา.....ระดับชั้น.....
6. วิชา.....ระดับชั้น.....
7. วิชา.....ระดับชั้น.....

12. ท่านสอนข้าราชการเดิมบ้างหรือไม่

- ใช่ ไม่ใช่

13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด

- จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ
- มีความสามารถในการสอนวิชานี้เป็นอย่างดี
- โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย
- มีครูเกษตรหลายคน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย

มากเกินไป

ค่อนข้างมาก

เหมาะสมแล้ว

น้อยเกินไป

16. ท่านคิดว่าครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละ.....คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติ
งานได้ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอนบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....

.....

.....

.....

.....

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....

.....

.....

.....

.....

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

ไม่ถึงหนึ่งปี 1 ปี 2 ปี 3 ปี

4 ปี 5 ปี เกินกว่า 5 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านใด

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

ความรู้และทักษะในด้านการสอน

ความรู้และทักษะทางการเกษตร

พัฒนาด้านบุคลิกภาพ

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

เทคนิควิธีสอน

การวัดและประเมินผลการเรียน

การทำแผนการสอน

การวิเคราะห์หลักสูตร

การใช้และการผลิตสื่อการสอน

จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น

การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะด้านการเกษตรเพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ เรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับ

ความต้องการสูงสุด) .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....
.....
.....
.....

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านใด

- การพูด
- การแต่งกาย
- กริยาท่าทาง
- มนุษยสัมพันธ์
- ความกระตือรือร้น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)
 - ปริญญาตรี สาขา.....
 - ปริญญาโท สาขา.....
 - ปริญญาเอก สาขา.....

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

- ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ทำงานสอนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

- ตั้งใจมาก
- ตั้งใจแต่ไม่มากนัก
- ไม่ค่อยตั้งใจ
- ไม่ตั้งใจเลย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

-การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร
-ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่
-ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)
-วิธีสอนของครูเกษตร
-บุคลิกภาพของครูเกษตร
-สภาพของท้องถิ่น
-ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน
-นักเรียนรุ่นก่อน ๆ
-ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน
-ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง
-ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน
-อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมเพียงใด

- กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ.....คน)
- ขนาดเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ.....คน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มค่อนข้างเล็ก (ประมาณ.....คน)

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

29. ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วยควรมีขนาดเท่าใด

ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน

ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน

กลุ่มละ 20-30 คน

กลุ่มละ 30-40 คน

กลุ่มละ 40-50 คน

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

30. วิชาเกษตรที่ท่านสอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะหรือไม่

มี

ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน, (โปรดระบุ)

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่

จัด

ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ)

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุว่าวิชาอะไร มีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารหรือสถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไรโปรดระบุปัญหาที่ประสบ

.....
.....
.....
.....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน
วิชาของท่านอย่างไร

.....

.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านยึดอะไรเป็นหลัก

- จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ
- ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

37. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ).....

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

- ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ
- ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษานำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน
- ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา
- เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ).....

41. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน

ชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....

เหตุผลการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดนี้.....

ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

- โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน
- มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ
- โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ
- มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก
- มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่
- สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะถูกสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานเก็บให้ปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....

42. โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในข้อ 41

.....
.....
.....
.....
.....

43. ท่านต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุจำนวน พร้อมเหตุผลประกอบด้วย)

.....
.....
.....
.....
.....

44. ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

